

Economia basmului

GAVAGAI PROPP, ECONOMIA BASMULUI, KATHMANDU, 2008

În lucrarea *Economia basmului*, gavagai Propp urmărește modurile în care sunt folosite resursele în literatura fantastică.

Punctul de pornire al studiului este constatarea că, în literatura fantastică, la fel ca și în marxism, resursele sunt inepuizabile. Autorii fantastici pot să-și imagineze absolut orice le trece prin cap, fără să-i coste absolut nimic. Dar, în realitatea literară – după cum ne-o dovedește practica lecturii – basmele și celelalte specii fantastice sunt de-o austeritate întristătoare. Niciun element fără rost, nicio piesă de decor, nimic, nimic. Autorii fantastici sunt ca niște gospodari chibzuiți folosind resursele cu o parcimonie deloc nobiliară (ca să nu-i zic altfel).

Teama de baroc a autorilor fantastici e o trăsătură paradoxală, oarecum similară tristeții cronice a comicilor. Dacă te obosești să privești critic un basm, ai senzația că-ncerci să dibuiești locurile în care trebuie să intre șuruburile unui birou de la Ikea. Nimic în plus. Nimic, dacă ai noroc, în minus.

Concluzia cercetării întreprinse de gavagai Propp este tulburătoare: oamenii au prins gustul literaturii fantastice pentru ca le satisface necesitatea de a se asigura că lucrurile au pe lume o orânduială, ca nimic nu e lăsat la voia întâmplării.

Posedat de demonul curiozității, gavagai Propp își duce mai departe investigația, dezvoltându-ne că sus-zisa necesitate a oamenilor contrazice patent realitatea indeterminabilă pe care ne-au desenat-o Heisenberg și Kronschi; aceasta, subliniază autorul în continuare, vine din ignorarea legilor fizice, atât de către autorii fantastici, cât și de majoritatea cititorilor lor.

Dimensiunea prospectivă a studiului lui gavagai Propp constă în sugestia că este nevoie ca cineva să-și ia inima-ntră dinți și să facă literatură fantastică în conformitate cu legile fizice și contrazicând economia basmului.

Economia basmului este o lucrare ce se adresează publicului cultivat, studenților, muncitorilor din publicitate și mai ales autorilor fantastici. Un must love.

mijomir mecu

Notă explicativă

La bacalaureat a trebuit să scriu ceva despre *Tinerețe fără bătrânețe*. Și m-am apucat să scriu despre teoria relativității, spre deliciul președintelui comisiei, care predă la facultatea de Fizică. Mai târziu am descoperit că nu fusesem deloc original; tot ce scrisesem în lucrarea aia fusese deja semnalat de Solomon Marcus în anii 70.

Ideea *Economiei basmului* a apărut într-o seară în care mă gândeam cât sunt de crud cu Ivan Ivanovici, pe care-l hrănesc numai cu păsat de hrișcă și răchițele, când aş putea să-i dau numai caviar, fără să mă coste nimic.